

Щодо визначення об'єктів критичної інфраструктури

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про критичну інфраструктуру» (далі – Закон):

об'єкти критичної інфраструктури - об'єкти інфраструктури, системи, їх частини та їх сукупність, які є важливими для економіки, національної безпеки та оборони, порушення функціонування яких може завдати шкоди життєво важливим національним інтересам;

оператор критичної інфраструктури - юридична особа будь-якої форми власності та/або фізична особа - підприємець, що на правах власності, оренди або на інших законних підставах здійснює управління об'єктом критичної інфраструктури та відповідає за його поточне функціонування;

сектор критичної інфраструктури - сукупність об'єктів критичної інфраструктури, які належать до одного сектору (галузі) економіки та/або мають спільну функціональну спрямованість;

секторальний орган у сфері захисту критичної інфраструктури - державний орган, визначений законодавством відповідальним за забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури в окремому секторі критичної інфраструктури.

Згідно з вимогами статті 8 Закону віднесення об'єктів до критичної інфраструктури здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Віднесення об'єктів до критичної інфраструктури здійснюється за сукупністю критеріїв, що визначають їх соціальну, політичну, економічну, екологічну значущість для забезпечення оборони країни, безпеки громадян, суспільства, держави і правопорядку, зокрема для реалізації життєво важливих функцій та надання життєво важливих послуг, свідчать про існування загроз для них, можливість виникнення кризових ситуацій через несанкціоноване втручання в їх функціонування, припинення функціонування, людський фактор чи природні лиха, тривалість робіт для усунення таких наслідків до повного відновлення штатного режиму.

Відповідно до статті 9 Закону для організації ефективного забезпечення безпеки і стійкості критичної інфраструктури з урахуванням специфіки забезпечення окремих життєво важливих функцій та/або послуг визначаються сектори критичної інфраструктури.

Перелік секторів критичної інфраструктури та суб'єктів, відповідальних за формування та реалізацію державної політики у відповідних секторах національної системи захисту критичної інфраструктури, визначається Кабінетом Міністрів України.

Категорії критичності об'єктів критичної інфраструктури наведено у частині другій статті 10 Закону.

Категоризація об'єктів критичної інфраструктури здійснюється секторальними органами у сфері захисту критичної інфраструктури відповідно до секторальної специфіки та вимог секторального законодавства.

Для цілей узгодження дій суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури, відповідно до статті 11 Закону, формується Реєстр об'єктів критичної інфраструктури.

Збирання, узагальнення, попередній аналіз даних щодо об'єктів критичної інфраструктури та пропозиції щодо включення таких об'єктів до Реєстру в межах визначених секторів здійснюються секторальними органами у сфері захисту критичної інфраструктури.

Відповідно до статті 14 Закону до суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури належать, зокрема:

Кабінет Міністрів України;

Апарат Ради національної безпеки і оборони України;

секторальні та функціональні органи, інші міністерства та центральні органи виконавчої влади;

місцеві органи виконавчої влади (військово-цивільні адміністрації - у разі утворення);

оператори критичної інфраструктури;

підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, які провадять діяльність, пов'язану із забезпеченням безпеки та стійкості критичної інфраструктури.

Згідно з вимогами статті 20 Закону місцеві органи виконавчої влади (військово-цивільні адміністрації - у разі утворення) у сфері захисту критичної інфраструктури забезпечують:

1) розроблення та затвердження місцевих програм забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури, програм підвищення стійкості територіальних громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням або погіршенням надання важливих для їх життєдіяльності послуг чи для здійснення життєво важливих функцій;

2) розроблення, затвердження та погодження із заінтересованими органами:

а) місцевих планів взаємодії залучених суб'єктів у кризовій ситуації з метою підтримання життєво важливих функцій та надання життєво важливих послуг, планів відновлення функціонування критичної інфраструктури;

б) програм навчання населення для забезпечення захисту в разі виникнення режиму реагування на виникнення кризової ситуації та режиму відновлення штатного функціонування.

Завдання, права та обов'язки операторів критичної інфраструктури наведено у статті 21 Закону.

Згідно з частиною п'ятою статті 22 Закону місцеві органи виконавчої влади (військово-цивільні адміністрації - у разі утворення), органи місцевого самоврядування забезпечують розроблення, затвердження і виконання місцевих програм підвищення стійкості територіальних громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням надання чи погіршенням якості важливих для їх життєдіяльності послуг або припиненням здійснення життєво важливих функцій. Такі програми включають заходи із забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури, взаємодії суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури, а також відновлення функціонування об'єктів критичної інфраструктури.

Крім того, відповідно до підпункту 3) частини другої ПРИКІНЦЕВИХ ПОЛОЖЕНЬ Закону пункт «б» частини першої статті 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» доповнено підпунктом 21, у якому визначено, що до делегованих повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема вжиття необхідних заходів щодо захисту критичної інфраструктури, відновлення функціонування важливих державних об'єктів національної економіки, об'єктів критичної інфраструктури та об'єктів, які забезпечують життєдіяльність населення, підвищення стійкості громад до кризових ситуацій, викликаних припиненням або погіршенням надання важливих для їх життєдіяльності послуг чи припиненням здійснення життєво важливих функцій, взаємодія між суб'єктами національної системи захисту критичної інфраструктури з урахуванням вимог Закону України «Про критичну інфраструктуру».

Постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1109 затверджено:

Порядок віднесення об'єктів до об'єктів критичної інфраструктури (далі – Порядок);

Перелік секторів (підсекторів), основних послуг критичної інфраструктури держави (далі – Перелік);

Методику категоризації об'єктів критичної інфраструктури (далі – Методика).

Відповідно до **Порядку** уповноважений орган державної влади, відповідальний за сектор (підсектор) критичної інфраструктури (далі - уповноважений орган), - центральний орган виконавчої влади, інший державний орган, який забезпечує формування та/або реалізацію державної політики в одній чи кількох сферах.

Уповноважені органи, використовуючи перелік секторів (підсекторів), основних послуг критичної інфраструктури, ідентифікують об'єкти критичної інфраструктури своїх секторів (підсекторів) критичної інфраструктури та разом з операторами основних послуг здійснюють категоризацію об'єктів критичної інфраструктури своїх секторів (підсекторів) критичної інфраструктури відповідно до Методики категоризації об'єктів критичної інфраструктури.

Згідно з *Переліком* до сектору «**системи життєзабезпечення**» належать постачання теплової енергії; постачання гарячої води; централізоване водопостачання; централізоване водовідведення; поводження з побутовими відходами, уповноваженим органом державної влади, відповідальним за зазначений сектор критичної інфраструктури є **Міністерство розвитку громад та територій України**.

Категорія критичності об'єкта критичної інфраструктури визначається на основі аналізу рівня негативного впливу, якого особа, суспільство, навколишнє природне середовище, економіка, національна безпека та обороноздатність країни можуть зазнати внаслідок порушення або припинення функціонування об'єкта інфраструктури відповідно до критеріїв, зазначених у додатках 1 і 2 до *Методики*.

Наразі Мінрегіоном послуга з утримання багатоквартирного будинку, у склад якої входить обслуговування ліфтів, не визначена такою, яка належить до критичної інфраструктури.